

Förenklad provmjölkning

”Förenklad provmjölkning” innebär att man endast tar ut mjölkprov för analys vid ett tillfälle men mjölmängderna måste fortfarande rapporteras in från morgon och kväll eller som dygnsmjölk med 7-dygnsmedeltal.

- Tar man ut mjölkprov för analys bara en gång måste man doppa ösaren 2 ggr eller köpa en ny ösare som rymmer 25 ml.
- Man måste ange när man tog ut mjölkprover för analys, kväll eller morgon.
- Mjölmängd måste mätas morgon och kväll eller anges som ett 7-dygnsmedeltal
- Man måste ange mjölkningstiderna för att kunna korrigera fetthalten rätt

Trots att ”Förenklad provmjölkning” är en godkänd metod och korrektionsfaktorerna är noga uträknade och används i både Sverige och Danmark passar inte alltid denna metod i alla besättningar. Vissa justeringar kan ändå behövas på besättningsnivå för att det ska stämma.

+ **Fördelar**

- Mindre arbetskrävande
- Tillräckligt bra halter för avelsvärdering och utfodring med fullfoder/blandfoder
- Frivilligt system

- **Nackdelar**

- Fetthalterna kommer variera mer på enskilda kor än vad den gör idag
- Sämre noggrannhet vid individfoderutfodring.

När du förenklar korrigeras fetthalten utifrån följande:

Tas mjölkprov ut på morgonen korrigeras fetthalten upp pga. utspädningseffekten, mer mjölk på morgonen. Tvärsom på kvällen. Därför är det så viktigt att man anger rätt på rapporten .

- Antal timmar mellan mjölkningarna eller kvoten kvälls- och morgonmjölk
- Ras
- Kalvningsnummer
- Dagar mellan kalvning och provtagning

Celltalet påverkas också av tidpunkten för provuttaget dvs. något högre celltal vid kvällsuttag mot morgonuttag. Celltalet korrigeras inte i kokontrollen!

Det optimala är att ta ut mjölkprov för analys varannan gång vid morgonmjölkning och kvällsmjölkning för att få ett säkrare värde över laktationen.

Rekommendationer "Förenklad provmjölkning"

Du som mjölkar två gånger per dygn:

1. Mät mjölmängden morgon och kväll som förut.
2. Fyll provkoppen vid en av mjölkningarna genom att doppa ösaren två gånger eller köp en ny ösare med en större mjölmängd.
3. Markera på Provmjölkningsrapporten/KKPC vid vilken mjölkning provet tagits ut, se bild längst ner på sidan.
4. Ange starttidpunkter för mjölkningarna, se bild längst ner på sidan. Sträva mot att ha så jämna intervall mellan mjölkningar som är möjligt, optimalt är 12 tim intervall.
5. Alternera provuttagning morgon resp. kväll varannan månad vilket ger ett säkrare värde på fetthalten över laktationen.

Du som mjölkar två gånger per dygn och rapporterar sjudygsmedeltal:

1. Ange sjudygsmedeltal som vanligt, skriv summan i kvällsrutan. Vid bearbetningen kvoterar dygsmjölken till morgonmjölk och kvällsmjölk, därefter korrigeras fetthalten utifrån vilket mjölkprov ni gett att ni tagit ut.
2. Följ instruktionerna punkt 2 till 5

Du som mjölkar tre gånger per dygn:

I dagsläget saknas faktorer för att korrigera fett- och proteinhalter lika de som gäller för "Förenklad provning" men har ni ett jämnt mjölkningsintervall kan det fungera ändå.

- Mjölmängden måste mätas middag, kväll och morgon eller ett 7-dygnsmedeltal.
- Fyll provkoppen vid en av mjölkningarna genom att doppa ösaren två gånger eller köp en ny ösare med en större mjölmängd och doppa bara en gång.
- Sträva mot så jämna intervall mellan mjölkningarna som möjligt, optimalt är 8 tim intervall.
- Ta kontakt med kontrollansvarig i din Husdjursförening och diskutera vilket prov ni tänker ta ut, hur ni rapporterar mjölmängder och hur ni ska ange på Provmjölkningsrapporten.

Bes. uppgift	Mjölkningsuppgift	Föreg. mån = provningsfri	Kvällsmjölkningsstarttid	Morgonmjölkningsstarttid	Analysuttag:	
	3 ggr/dygn		:	:	Kväll Morgon	Ange X i en eller båda rutorna
						+

Starttid	Analysuttag	Metod
Kväll: 1640	☒	Skapa koppnummer
Morgon: 0700	☐	☐ Förbered
☐ Provmjölkningsuppgift		☒ Rapportera